

Dnr Af-2016/0038 7606

Datum: 2016-12-13

Avsändarens referens: S2016/06793/FST

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande: Begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen yttrar sig om de delar av förslaget som kan bedömas påverka arbetsmarknaden och därmed direkt eller indirekt påverka myndighetens verksamhetsområde.

Arbetsförmedlingen är positiv till förslaget om att begränsa föräldrapenningen. Förslaget att begränsa föräldrapenningen för barn äldre än ett år kan medföra fördelar på sikt för såväl föräldrar och barn som samhället i stort. Arbetsförmedlingen är även positiv till att införa en generell tvåårsgräns för att begränsa uttaget av föräldrapenning för äldre barn.

Arbetsförmedlingens synpunkter i mer detalj

Förslaget att begränsa föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn som är äldre än ett år kan antas ge drivkrafter att delta i arbetsmarknadsrelaterade aktiviteter utanför hemmet. Det kan avse förvärsarbete och/eller studier. Detta kan förväntas öka utbudet på arbetskraft. Inte minst kan förslaget förväntas ha en positiv effekt på arbetskraftsdeltagandet för de kvinnor som kommer till Sverige med barn. Arbetsförmedlingen menar att varje sådant tillskott av arbetskraftsresurser är särskilt viktigt för de delar av arbetsmarknaden som har brist på arbetskraft.

Det nuvarande regelverket med möjlighet till långvarig föräldraledighet med barn upp till åtta års ålder har sannolikt en negativ påverkan på kvinnors möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Detta gäller i synnerhet för nyanlända kvinnor eftersom rätten att

Arbetsförmedlingen
BESÖKSADRESS: Hälsingegatan 38
POSTADRESS: Arbetsförmedlingen
113 99 Stockholm

Tel: 0771-600000 | Fax: 08-508 801 99
E-post: arbetsformedlingen@arbetsformedlingen.se
arbetsformedlingen.se

omfattas av insatserna inom etableringen därmed kan hinna förverkas. Detta är olyckligt eftersom forskningen visar att tidiga insatser betydligt ökar chansen till arbete.

Särskilt om effekterna för barn

För de barn som omfattas av förslaget ser Arbetsförmedlingen en betydande potential till ökad integration och möjligheter till goda skolprestationer som ger en bra grund för ett framtida arbetsliv. Det är även viktigt att understryka att förvärvsarbetande föräldrar samtidigt fungerar som viktiga förebilder för sina barn.

Avgörande för att föräldrarna ska kunna delta i utbildningar och/eller stå till arbetsmarknadens förfogande är att kommunerna kan tillmötesgå det ökade platsbehovet inom förskolan och fritidshemmen. För att de positiva effekterna på lång sikt ska kunna uppstå vill Arbetsförmedlingen betona vikten av att inte göra avkall på den pedagogiska kvalitén i dessa verksamheter.

Särskilt om en generell tvåårsgräns

I delbetänkandet framförs även argument för att införa en generell tvåårsgräns. Arbetsförmedlingen anser att det vore bättre än föreliggande förslag, eftersom det skulle stärka drivkraften för alla föräldrar att delta på arbetsmarknaden. Dessutom skulle det innebära ett mer lättöverskådligt och tydligt regelverk samtidigt som det är förenligt med den EU-rättsliga likabehandlingsprincipen.

Särskilt om effekterna för Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen gör bedömningen att det med befintlig statistik inte är möjligt att avgöra om förslaget leder till att fler individer kommer att omfattas av etableringsuppdraget eller om det endast kommer att medföra ett tidigareläggande av deltagande i insatser inom etableringen.

På längre sikt bedömer Arbetsförmedlingen att det kommer vara en fördel även ur kostnadssynpunkt att en större andel av målgruppen kommer att omfattas av etableringsuppdraget och ta del av de samordnade insatser som där kan ges, inte minst gäller detta möjligheten att kombinera språkundervisning med andra insatser.

Sammantaget delar Arbetsförmedlingen uppfattningen att förslaget kan bidra till att påskynda och underlätta integration och etablering på arbetsmarknaden för berörda föräldrar och barn. De långsiktiga effekterna kan vara betydande, under förutsättning att riskerna med låg kvalitet och/eller platsbrist inom barnomsorgen kan hanteras väl.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Mikael Sjöberg
generaldirektör

Linnea Wickström Östervall

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Mikael Sjöberg. Ärendet har föredragits av kvalificerad handläggare Linnea Wickström Östervall. I den slutliga handläggningen av ärendet har direktören för Analysavdelningen Annika Sundén samt t.f. enhetschefen Ann-Christin Jans deltagit.

